

Appendix-C

INTELLECTUAL ACHIEVEMENT RESPONSIBILITY SCALE

Instruction:

This is a questionnaire to find out the way in which certain important events in our society affect different people. Each item consists of a pair of alternatives lettered A or B. Please select the one statement of each pair (and only one) which you more strongly believe to be case as far as you are concerned. Be sure to select the one you actually believe to be more true rather than the one you think, you should choose or the one you would like to be true. This is a measure of personal belief. Obviously there are no right or wrong answers.

Your answers to the items on this inventory are to be recorded on the same booklet. Write your name and other information requested by the examiner on the answer sheet, then finish reading the instruction. Do not open the booklet until you are told to do so.

Please answer these items carefully but do not spend too much time on any item. Be sure to find an answer for each choice. Find the number and encircle the item as (A) or (B).

For example:

If you failed to go by the school bus, is it

(A) because the bus reached earlier or

(B) because you could not wait at the stop arranging
your books.

If for you the first answer is correct, please circle as (A).

If the second answer is correct for you please encircle as (B).

1. If a teacher passes you to the next grade, is it
(A) because he liked you or
* B because you worked hard ?
2. Suppose you did well in a test in school, is it
* A because you studied hard or
B because the test was easy ?
3. When you do not understand something in school, is it most of the time
A because the teacher did not explain carefully, or
** B because you did not listen carefully ?
4. Most of the time when you read a story and can not remember much of it, is it
A because the story was not good, or
** B because you were not interested in the story ?
5. Suppose your parents say, you are doing a good job in the school. Does this likely happen
* A because your school work is good, or
B because they feel good ?
6. Suppose you do better than you usually do in a subject at school, is it
* A because you tried harder, or
B because some one helped you ?
7. Most of the time you lose at a game, does it happen
A because the other player is good at game, or
**B because you are not good at the game ?

8. Suppose a person does not think you as very smart, Do you think,
- **A that you can change his mind if you tried harder, or
 - B that no matter what you do, some people would not change their minds ?
9. If you solve a puzzle quickly, is it
- A because it was not very hard, or
 - *B because you worked hard on it ?
10. If a boy or girl tells you that you are dumb, is it
- A because they are mad at you, or
 - **B because you did something wrong ?
11. Suppose you study to become a famous person and you fail. Do you think that would happen
- **A because you do~~t~~ not work hard, or
 - B because you needed help and you did not get it ?
12. When you learn something easily in school, is it
- *A because you paid close attention, or
 - B because the teacher did a good job by explaining it.
13. If a teacher says to you, "You did a good job", is it
- A because the teacher usually says it, or
 - *B because you did a good job.
14. When it is hard to work arithmetic or mathematical problems at school, is it
- **A because you did not study hard, or
 - B because the problems were too hard ?
15. When you forget something you learned in the class, is it
- A because the teacher did not explain clearly, or
 - **B because you did not try to remember ?

16. Suppose your teacher asks you a question and you did not know the answer, but your answer turns out to be right, is it
- A because the teacher felt good, or
 - **B because you gave the best answer, you could think of ?
17. When you read a story and remember most of it. Does this happen most of the time,
- *A because you are interested in the story, or
 - B because the story was good ?
18. Suppose your parents tell you that you are goofing off, is it
- **A because of something you did, or
 - B because they did not feel good ?
19. When you do not do a good job on a test at school, is it
- A because the test was hard, or
 - **B you did not study hard ?
20. When you are, playing a game and you win, does it happen
- *A because you play really good, or
 - B because the other person does not play good ?
21. If people think you are smart, it is
- A because they like you, or
 - *B because you are smart ?
22. Most of the time if you did not pass a test, is it
- A because your teacher did not like you, or
 - **B because your school work is not good enough ?
23. Suppose you do not do as good as you usually do in a subject at school. Would this happen
- **A because you did not study hard, or
 - B because some body bothered you and you could not work ?

24. If a kid tells you that you are smart, it is most of the time
- *A because you have a good idea, or
 - B because they like you ?
25. Suppose you became a famous person, Do you think this would happen
- A because other people helped you, or
 - *B because you worked very hard ?
26. Suppose your parents tell you that you are not doing a good job at school, is it
- **A because your work is not good, or
 - B because they do not feel good ?
27. Suppose you are teaching a friend how to play a new game and he can not learn it. Would this happen
- *A because he did not understand, or
 - B because you could not explain it to him ?
28. When you find it easy to work arithmetic problems in school, is it
- A because the problem were easy, or
 - *B because you studied hard ?
29. When you remember something you learned in class, is it
- *A because you try to remember, or
 - B because the teacher did a good job of explaining ?
30. If you can not work a puzzle, is it
- **A because you are not good at working puzzle, or
 - B because the teacher did not tell you how to work out the puzzles ?

31. If your parents tell you that you are smart, is it
A because they feeling good, or
*B because of something you did ?
32. Suppose you are explaining how to play a game to a friend and he learns quickly. Would this happen
*A because you did a good job of explaining it, or
B because he could understand it ?
33. Suppose your teacher asks you a question and you are not sure of the answer. If the answer you gave is wrong, is it
A because the teacher was not feeling good, or
**B because you did not think ?
34. If your teacher tells you, "Try to do better" is it
A because he always wants you to try harder, or
**B because your work was not as good as usual ?
-

* Internal Locus of Control (1+ items)

** Internal Locus of Control (1- items)

PART I

ଶିକ୍ଷାଗତ କୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାୟୀତ୍ୱ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଆମ ସ୍ୱାଧୀନ ଜୀବନରେ ଘଟୁଥିବା କେତେକ ସାଧାରଣ ଅନୁଭୂତିର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସତ୍ୟେକ ଅନୁଭୂତି ବା ଅଭିଜ୍ଞତା ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଧିକାଂଶରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ତଳେ ଦୁଇଟି ଉତ୍ତର ଲେଖା ହୋଇଛି ତୁମେ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ତାହାର ଉତ୍ତର ଗୁଡ଼ିକୁ ମନଦେଇ ପଢ଼ିବ । ସତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଢ଼ି ସାରିଲା ପରେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତରଟି ତୁମ ନିଜପାଇଁ ଠିକ୍ ବୋଲି ଉତ୍ତର, କେବଳ ତାରି ଉତ୍ତରରେ ଗୋଲଟିଏ ବୁଲାଇ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର କୌଣସି ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

ମନେକର ତୁମେ ଝୁଲ ବସ୍ ଫେଲ ହୁଅ -

କାରଣ (କ) ବସ୍ ଆଗରୁ ଉଲିଆସେ କିମ୍ବା (ଖ) ତୁମେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଝୁଲପାଇଁ ବହିଷ୍କୃତ ସଜାଡ଼ି ଆସି ଅପେକ୍ଷା କରିପାର ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ ଯଦି ସତ୍ୟ ଉତ୍ତରଟି ଠିକ୍ ତେବେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର (କ) ଉତ୍ତରରେ ଗୋଲଟିଏ ବୁଲାଇ । ଯଦି ତୁମପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଟି ଠିକ୍ ତେବେ (ଖ) ଉତ୍ତରରେ ଗୋଲଟିଏ ବୁଲାଇ ।

୧ । ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଠ୍ କରି ଉପର ଶ୍ରେଣୀକୁ ପ୍ରମୋଦନ ପାଇଛ, ଏହାର କାରଣ -

କ-ଶିକ୍ଷକ ତୁମକୁ ଉଲପାଆନ୍ତି ବୋଲି ତୁମକୁ ପ୍ରମୋଦନ ଦେଇଦେଲେ

ଖ-ତୁମେ ପରିଶ୍ରମ କରି ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲ ବୋଲି ପାଠ୍ କଲ ।

୨ । ତୁମେ ଯେତେଥର ଝୁଲ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉଲ ଫଳ କରିଛ, ସେତେଥର ଏହାର କାରଣ -

କ-ତୁମେ ମନଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲ ବୋଲି

ଖ-ସାଧାରଣତଃ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଥିଲା ବୋଲି ।

୩ । ଝୁଲରେ ପାଠ୍ ବୁଝିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେଲେ, ସ୍ୱାସ୍ତ୍ୟ ତାହାର କାରଣ -

କ-ଶିକ୍ଷକ ତରତରରେ କହି ଦେଇଥିଲାରୁ ଠିକ୍ ଅର୍ଥ ଜଣାଗଲା ନାହିଁ

ଖ-ତୁମେ ଅନ୍ୟ କଥା ଉତ୍ତରୁଥିଲାରୁ ମନଦେଇ ଶୁଣି ନ ଥିଲ ।

୪ । ତୁମେ ଗପଟିଏ ପଢ଼ିଥିଲ କିନ୍ତୁ ତାର ଅର୍ଥକାଂକ୍ଷ ବିଷୟ ମନେରଖି ପାରିନାହିଁ, ଏହାର କାରଣ -

କ-ଗପଟି ଉଲ ଭାବରେ ଲେଖା ହୋଇ ନ ଥିଲା

ଖ-ସେଇ ପ୍ରକାର ଗପ ପଢ଼ିବାକୁ ବିଶେଷ ଉଲ ଲାଗେ ନାହିଁ ।

୧୨ । ତୁମେ ଗୋଟାଏ ପାଠ ଚଂଚଳକୁଝି ପାରିଲ, ଏହାର କାରଣ ହେଲା -

କ-ତୁମେ ମନଦେଇ ଶୁଣୁଥିଲ ବୋଲି ।

ଖ-ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ଅନେକ ବେଳଯାକେ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝାଇଥିଲ ବୋଲି ।

୧୩ । ଯଦି ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ତୁମକୁ ସନ୍ତୋଷ କରୁ କୁହନ୍ତି ତୁମେ ଭଲ ପଢ଼ୁଛ ତେବେ -

କ-ସେ ତୁମକୁ ଉତ୍ତମ ଚେତାଲଗି ଏତିକି ସନ୍ତୋଷ କରୁଛନ୍ତି ।

ଖ-ତୁମେ ସକ୍ଷମତାରେ ଭଲ ପଢ଼ୁଛ ବୋଲି ସନ୍ତୋଷ କରୁଛନ୍ତି ।

୧୪ । ଯଦି ତୁମକୁ ଝୁଲୁକରେ ଅଙ୍ଗ ଲଗାବଲେ କଷ୍ଟଲଗେ, ତେବେ ସାଧାରଣତଃ ଏହାର କାରଣ -

କ-ତୁମକୁ ଆଗରୁ ଘରେ ଯେଉଁ ଅଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଏ ସେ ସବୁ ନ କରି ଝୁଲୁକକୁ ଯାଅଗୋଲି ।

ଖ-ଶିକ୍ଷକ ଭରୀ କଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ବୋଲି ।

୧୫ । ମନେକର ତୁମର ଫୁରୁଟା ପାଠ ଭଲ ମନେ ନାହିଁ, ଏହାର କାରଣ -

କ-ତୁମକୁ ସେ ପାଠ ଠିକରେ ବୁଝା ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଖ-ତୁମେ ସେଦିନଠାରୁ ଆଉ କେବେ ସେ ପାଠ ପଢ଼ିନାହିଁ ବୋଲି ତୁମର ମନେନାହିଁ ।

୧୬ । ମନେକର କ୍ଲାସରେ ଗୋଟାଏ ସରୁ ପରୀକ୍ଷାଲେଖ ଓ ତୁମେ ଅନ୍ୟାୟ କରି ତାର ଉତ୍ତର ଦିଅଲ - ଶିକ୍ଷକ ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ବୋଲି କହିଲେ ଏହାର କାରଣ -

କ-ସେଦିନ ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ଅନ୍ୟଦିନ ଠାରୁ ଭଲ ମିତାଭରେ ଥିଲେ, ତେଣୁ ଉତ୍ତରଟି ସାଧୁ ଠିକ ଥିବାରୁ ଠିକ୍ ବୋଲି କହିଲେ ।

ଖ-ତୁମେ ଭବିଷ୍ୟତ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଉତ୍ତରଟିଏ କହିଥିଲ ବୋଲି ।

୧୭ । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କଥା ପଢ଼ି ଯେଉଁରୁ ଅଧିକାଂଶ ବିଷୟ ମନେ ରଖିଥାଏ ତାର କାରଣ-

କ-ତୁମକୁ ସେ ବିଷୟଟି ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା ବୋଲି

ଖ-ସେ ବିଷୟଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ।

୧୮ । ଯଦି ତୁମ ବାପା ମା ତୁମକୁ ମୁଖ ଓ ଭଲଭାବେ ଭବିଷ୍ୟତ କାମ କରୁ ନାହିଁ କହି ଚାଲି ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହାର କାରଣ -

କ-ତୁମର ସକ୍ଷମତାରେ ଦୋଷ ଥିଲା

ଖ-ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ ବିରକ୍ତ ଓ ଚିନ୍ତାଧୀନ ଥିଲେ ।

(୫)

- ୨୭ । ମନେକର ତୁମେ ଜଣେ ସାଙ୍ଗକୁ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ସକାର ଖେଳ ଶିଖାଉଛ ଓ ସେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଖେଳି ପାରୁ ନାହିଁ ଏହାର କାରଣ -
 କ - ସେ ସହଜରେ ନୂଆ ଖେଳ ଶିଖି ପାରେ ନାହିଁ ।
 ଖ - ତୁମେ ତା' ସବୁ ଖେଳିବାର ଉପାୟ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବତେଇ ପାରୁନାହିଁ ବୋଲି ।
- ୨୮ । ତୁମେ ଛୁଲରେ ସହଜରେ ଅଙ୍ଗ କରି ପାରୁଛ ଏହାର କାରଣ -
 କ - ଶିକ୍ଷକ ତୁମକୁ ବହୁତ ସହଜ ଅଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଦେଇଛନ୍ତି
 ଖ - ତୁମେ ଘରେ ଆଗରୁ ଉଲରେ ଅଙ୍ଗ ବହି ପଢ଼ି ଅଙ୍ଗ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲ ବୋଲି ।
- ୨୯ । ତୁମେ ଛୁଲରେ ପଢ଼ା ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ସବୁ ସହଜରେ ମନେ ରଖିପାର ଏହାର କାରଣ
 କ - ତୁମେ ଏ ସବୁ ବିଷୟକୁ ଘରେ ପଢ଼ି ମନେ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।
 ଖ - ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ଏ ସବୁ ବିଷୟ ବହୁତ ଯତ୍ନ କରି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ ।
- ୩୦ । ତୁମକୁ ଛବିର ଅଲଗା ଅଲଗା ଅଂଶ ଯୋଡ଼ି ପୁରୁ ଛବିଟିଏ ତିଆରି କରିବାକୁ ଦିଆଗଲା ଓ ତୁମେ କରି ପାରିଲ ନାହିଁ ଏହାର କାରଣ -
 କ - ଏଇ ହକାର କାମ ତୁମକୁ ଉଲଟର କରିଆସେ ନାହିଁ ।
 ଖ - କେମିତି ଏଇ ଛବିକୁ ଯୋଡ଼ି ତିଆରି କରିବ ସେ ବିଷୟ ବୁଝେଇ ଲେଖା ହେଇ ନ ଥିଲା ।
- ୩୧ । ଯଦି ତୁମ ବାପା ତୁମକୁ ବୁଝିଆ ପିଲା ବୋଲି କହନ୍ତି ଏହାର କାରଣ -
 କ - ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ମିତ୍ରାଞ୍ଜ ଉଲ ଥିଲା ବୋଲି ଏକଥା କହିଲେ ।
 ଖ - ତୁମେ କୌଣସି ବୁଝିଆ କାମ କରିଥିଲ ବୋଲି କହିଲେ ।
- ୩୨ । ମନେକର ତୁମେ ତୁମର ସାଙ୍ଗକୁ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଖେଳ ଶିଖାଉଛ ଓ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶିଖିଗଲା, ଏହାର କାରଣ -
 କ - ତୁମେ ଉଲଭାବରେ ବୁଝେଇ କହିଥିଲ ବୋଲି ।
 ଖ - ସେ ସହଜରେ ଯେ କୌଣସି କଥା ବୁଝିଯାଏ ଡାଲି ।
- ୩୩ । ମନେକର ତୁମ ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟାଏ ସ୍ରଷ୍ଟି ପରୀକ୍ଷାଲେ ଓ ତୁମେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର କହିଲ ସେ ସେ ଉତ୍ତରଟା ଭୁଲ ବୋଲି କହିଲେ ଏହାର କାରଣ ।
 କ - ସେ ସେଦିନ ଅତି ଚିକିନିଖି କରି ଭୁଲ ଠିକ୍ ବାହୁଥିଲେ ବୋଲି ।
 ଖ - ତୁମେ ତରତରରେ ନ ଶୁଣି ଉତ୍ତରଟାଏ କହିଦେଲ ବୋଲି ।
- ୩୪ । ମନେକର ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ ଯେ' ପାଠରେ ଉଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ଏହାଟେ ଅର୍ଥ -
 କ - ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକା ମନ ଲଗେଇ ବେଶୀ ପରିଶ୍ରମ କରି ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ କହିଲେ ।
 ଖ - ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅନ୍ୟଠାରୁ ଏଥର ଉଲ କରିନାହିଁ ବୋଲି ଏପରି କହିଲେ ।